

פרשת יתרו - בג"ץ אומות העולם מול ישראל

מישהו שמע חדשות בתשע?
אתם לומדים תורה אז אתם לא בעניינים.
הודיעו שאומות העולם הגישו בג"ץ נגד הקב"ה.
כתוב בחז"ל שכשה' נתן את התורה הוא חזר על כל אומה ולשון. "הופיע מהר פארן ואתא מרבבות קודש".
כתוב למשל שבני עשיו שאלו את ה' מה כתוב בתורה, והוא אמר שכתוב שם לא תרצח.
הם ענו לה' שהם לא יכולים לקבל את התורה אם כן, הרי הם "על חרבך תחיה".
בא אל ישמעאל, מה כתוב בה? - לא תגנוב.
לא יכולים, ענו ישמעאל, אנחנו "ידו בכל".
בא לבני מואב ואמר להם שכתוב בה לא תנאף (נגד טבעם, מואב מבנות לוט).
אמרו לו שחבל שבחר דוקא את זה כי את זה הם לא יכולים לשמור.
ואז, ה' בא אל בני ישראל - ולא אמר להם כלום!
על זה הבג"ץ. לאומות הוא אמר את מה שנגד הטבע שלהם.
אם לישמעאל היה אומר שכתוב שצריך לעשות מזוזה, זה לא היה מזיז להם.
אם הוא היה אומר להם אפילו שכתוב לא תנאף - הם עוד היו מקבלים את זה.
אבל הוא בחר לכל אחד את הפך טבעם! הוא שם להם רגל, הוא ידע שהם לא יקבלו את זה כי זה נגד טבעם.
למה לבני ישראל הוא לא עשה? איפה היושר ואיפה הצדק?

התשובה הראשונה היא: מה הוא יגיד להם? הם לא שאלו!
הם ישר אמרו נעשה ונשמע, לא משנה מה תגיד!
כשאתה שואל אותי מה כתוב, אתה אומר שאתה רוצה לראות אם זה מתאים לך, זה מה שמונח בשאלה!
אתה רוצה לומר שאם זה דבר שמתאים לך תעשה, ואם לא אז לא.
אז ודאי שאני אגיד דברים שלא קל לך. אם אני לא אגיד לך את הדברים שקשה לך ולא תקבל אתם מדעת אז תבעט.
אבל בני ישראל לא שאלו! מה יגיד להם?
המהר"ל אפילו מרחיב קצת יותר.
תוס' שואל: הרי כפה עליהם הר כגיגית. אז אם הם הקדימו נעשה ונשמע - בשביל מה צריך הר כגיגית?
כדי להבין את התשובה של המהר"ל אני אשאל שאלה:
אתם יודעים שארבעים יום קודם יצירת הולד יוצאת בת קול ואומרת בת פלוני לפלוני.
הייתם רוצים לדעת? מצד אחד אולי כן, כי זה היה חוסך הרבה מאמץ.
אבל מצד שני, זה הקשר היחיד ששאלו את האדם לגביו! זה הדבר היחיד שיש בעולם שהוא בוחר. גם את זה אתה רוצה לקחת ממני?
שאני אמצא מכתב על הכר ממזכירות השמים שהפלונית שלי היא זו וזו?
בקיצור, הנקודה בארבעים יום היא כזו.
בשבע ברכות אנחנו אומרים אהבה ואחוהה ושלוה ורעות.
יש הבדל בין אהבה ואחוהה. אהבה באה ממני, אבל לגבי אחוהה אף אחד לא שאל אותי.
אהבה זה רגש יותר נעים, כי עם אחים מתקוטטים.
אבל יש יתרון באח שאין באשה, הוא שם תמיד. תתקוטט, תריב, תקלל, אבל מחר בבוקר הוא אחיך.
אשה, כיוון שזה בא ממך, יום עסל יום בסל.
אם נמאס, אתה יכול לגרש אותה. אח אין דבר כזה! תתקוטט, תריב, הוא נשאר אחיך!
אנחנו רוצים שהאהבה תהיה בגדר של אחוהה!
שמצד אחד זה יהיה ממני, אבל שלא יהיה החיסרון שזה ממני.
התשובה הנכונה היא שאני לא רוצה לשמוע את הבת קול, אני רוצה לבחור לבד! אני בחרתי, איזה כף, היא מוצאת חן בעיני.
אבל מצד שני זה טוב שאני אדע שגם ה' סומך את ידיו על זה.

דג אוהב להיות במים או חייב להיות במים?
הוא אוהב להיות במים, אבל הוא גם חייב להיות במים!

מצד אחד זה בא מלמטה, אבל מצד שני זה מחויב, זה טבע! נעשה ונשמע זה טוב, אבל זה מאפשר שנקום מחר בבוקר ונגיד לא רוצים! איזה בלאגן כל הקצות והתוס', לא רוצה!
 לכן צריך את ההר כגיגית. אתם כמו דגים במים! רוצים? מצויין! אבל בלי זה אני מחזיר את העולם לתוהו!
 בלי זה אין חיים לעמ"י!
 זה התירוץ של המהר"ל לשאלת התוס'. זה מצויין לקבל את התורה ברצון, אבל ה' אומר להם שזה לא תלוי בהם, שלא יזרקו מחר. זה לא תלוי בך! זה מעבר לרצון שלך, אתה חייב את זה! נסה ללכת ליבשה. אין לך חיים שם!
 זה הפשט של כפה עליהם הר כגיגית.
 אז יש שאומרים לפי זה על השאלה שלנו, למה ה' לא אמר לעמ"י, שפשוט אין לעמ"י משהו שהוא הפך בתורה!
 התורה שייכת לעמ"י, זה טבעי להם! אין אצלם הפך, כי הם חיינו ואורך ימינו!
 זו תשובה מצוינת, אבל יש תשובה יותר טובה.

לפי התשובה השנייה, כן היה הפך משהו בעמ"י.
 יש הגנה מטעם ה' שהוכיחה שהקטגור צודק, והתשובה היא שגם עמ"י קיבל משהו הופכי לטבע שלהם. משהו נגד טבעם.
 מה זה?
 "ויאמר ה' אל משה לך אל העם... והגבלת את העם סביב לאמור... כל הנוגע בהר מות יומת, לא תיגע בו יד".
 אוי ואבוי לכם! "רק במשך היובל המה יעלו בהר".
 התורה מקדישה הרבה פסוקים לומר שאסור לבנ"י לפסוע צעד קדימה.
 לא יודע עם היה קו עם מקל או מה, אבל היה קו שאותו אסור לעבור, ומי שעובר סנטימטר מת!
 "יורד משה אל העם ויקדש את העם", ועוד פעם: "רד העד בעם פן יהרסו". ה', כבר אמרת את זה!
 לא, עוד פעם תלך. פן יהרסו אל ה' לראות.
 משה אומר לה': בשביל מה אתה חוזר על זה כל כך הרבה פעמים? לא יוכל העם לעלות כי אתה העדות וכו'.
 ה' חוזר עוד פעם, לך רד! תגיד להם שלא יהרסו לעלות אל ה'.
 מספיק פעם אחת, לא?
 ה' אומר לו שלא! רד העד בעם.
 מה זה הדבר הזה?
 פעם אחת מספיק! משה כבר אמר לעם. מעמד הר סיני כבר התחיל.
 ה' לפני שאומר אנוכי ה' אומר לכולם לחכות, ואומר למשה שירד שוב ויגיד להם להיזהר.
 כל העולם מחכה לשמוע אנוכי ה'! כל העולם עומד מששת ימי בראשית, מה העקשנות על הדברים האלו?
 לא, אומר ה'. רד עוד פעם.
 משה שואל שוב וה' עונה שוב.

אז כנראה שזה היה הניסיון, ההפך שבני ישראל היו צריכים לעמוד בו.
 אני רוצה לסביר את ההפך הזה בשתי רמות.
 הרמה הפשוטה: יהודי שרואה התגלות של אלוקים, אש וענן ערפל וברקים - מי לא ירצה לעלות?
 אתם יודעים איזה ניסיון זה ליהודי להחזיק את עצמו לקדושה?
 אני חושב שכמה יהודים אמרו נמות. מה, יותר טוב למות בתאונת גמל? אז מה אם נמות, נרגיש את אלוקים!
 דרך אגב, היו אנשים שחטאו בזה! נדב ואביהו.
 להרגיש אלוקים, להרגיש קטורת. הם ידעו שהם ימותו! אבל הם רצו להרגיש קטורת.
 מי שלא כהן רק יכול להתפוצץ מקנאה איך הכהן מקטיר קטורת.
 זו העבודה שה' דורש מהאדם. תתאפק! תהיה מה שאתה.
 אם אתה חושב שאתה תעבוד את ה' איך שאתה רוצה - זו השגיאה שלך.
 אז ליהודי אסור להתנפל.

אני רוצה לומר לכם שזו עבודה גדולה של האדם, האיזון בין אבינו למלכנו.
 אבינו - אבא שלי, אני יושב לו על הכתפיים, מושך לו באוזניים ובזקן, אבא שלי. משחק איתו סטנדרט.
 זה מאוד חשוב שנרגיש בנים לה', שנרגיש קרבה.

אבל אסור להתקרב יותר מדי, כי הוא גם מלכנו. למלך אתה לא מושך בזקן, אתה רועד כשאתה ניגש אליו. אבינו מלכנו, גילו ברעדה!
אתם מבינים את התרכובת הזו?
זה היחס של ה' אלינו, הוא ברא את העולם בחסד ודין!
מצד אחד עולם חסד יבנה, מצד שני ה' זועם רגע אחד בכל יום!
יש פה רב חסד ואמת! שני דברים סותרים כביכול, אבל אצל ה' זה הכל ביחד.
גם העבודה שלנו כלפי ה' - זה טוב להתקרב ולהרגיש אבא, אבל צריך גם לדעת לעצור.
זה הפשט הפשוט, שהניסיון היה להישאר מטה.
זה הפך המידה של יהודי שרוצה לעלות אל הקודש.

נלך קצת יותר עמוק.
נדבר על שולשה אירועים בהיסטוריה של העולם שקשורים זה לזה: עליה ירידה עליה וירידה. מהם האירועים?
מעמד הר סיני - עלייה. לאיזו עלייה המעמד מכוון שהייתה לפני כן? בריאת אדם הראשון.
אחר כך היתה ירידה - חטא אדם הראשון. ואז מתן תורה - עלייה, ואז חטא העגל - שוב ירידה.
נחש הטיל באשה זוהמה, ישראל כשעמדו על הר סיני פסקה זוהמתן.
מתי הזוהמה הזו חזרה? בחטא העגל.
אני אמרתי אלוקים אתם ובני עליון כולכם, אתם תיקנתם את חטא אדם הראשון!
ואז חטאתם - אכן כאדם תמותון.

יש הרבה השוואה בין חטא אדם הראשון לחטא העגל
כי בושש משה לבוא, ולא יתבוששו.
יש הרבה נקודות לדבר על זה, מה היתה דרגת אדם הראשון, מה היתה הירידה, מה היה התיקון ואיך זה חזר
בחטא העגל.
כתוב שבחטא העגל חזר המוות והטומאה לעולם.
אני רוצה לתת פירוש אחד שמתאים לדברים שאמרנו, שיכול לעזור לנו בעבודת ה' אם נדע להגיע לשיא של
האדם ולא ח"ו ליפול בחטא האדם הראשון או חטא העגל.
הרמב"ם שואל על חטא האדם הראשון, ש"עף הדעת טוב ורע" משמע שלפני החטא האדם היה בלטה,
בהמה!
בגלל שאדם חטא הוא קיבל פרס!
מידות יש בחיות יותר מבני אדם, תדעו לכם. הגמרא היתה אומרת שהיינו לומדים גזל מנמלה, צניעות
מחתול!
אצל חיות אין משכב זכר, אין סטיות ובלבולים! לא תראה כלב עם חתולה, אין דבר כזה.
יש הרבה דברים בחיות שאין באדם. אפילו סדר של דבורים ונמלים.
אז מה מותר האדם מן הבהמה? דעת טוב ורע. את זה הוא השיג על ידי החטא!
הנפש החיים אומר שזה לא דעת מלשון הבדלה, אלא דעת מלשון חיבור.
ידע האדם, התחברות. הנפש החיים מסביר שעף הדעת טוב ורע זה לא שהוא ידע מה ההבדל בין טוב ורע,
ואז שאלת הרמב"ם קשה, אלא שזה גרם לערבוב הטוב והרע!
לפני כן אדם היה מושר, מורכב רק מכוחות היושר. לא היה לו יצר הרע! רק היה לו יצר הרע מבחוץ.
מי שפעם הרגיש יצר הרע - מרגישים אותו בפנים, כי יצר הרע בפנים.
אבל כשיצר הרע פיתה את האדם הוא פיתה אותו במחוץ, כי באדם היה רק טוב!
חטא האדם היה שהוא הכניס לתוכו את היצר הרע, ועשה דעת טוב ורע! הוא ערבב טוב ורע.

אני יכול לתת דוגמה להסבר של המלבי"ם לחטא.
אתם רואים אותי עכשיו? לא, אני לובש סוודר.
תדעו לכם, שאצל אדם הראשון הגוף היה כמו לבוש. האדם זה הנשמה!
כבר אמרתי לכם, שגם אצלנו אדם אומר בערך שלושים פעמים ביום אני, ורוב הפעמים הכוונה היא לא לגוף
שלו.

אני רוצה, שמח, נכשיתי - מי? האף, הבטן?
מי זה האני?

אנחנו דתיים, זה נשמה. אבל גם גויים מרגישים את זה שיש להם אני.
אז האני אצלנו הוא בתוך הגוף וזה אחד. אצל אדם הראשון זה לא היה כך, הנשמה שלו האירה, והיה גם ד'קט.

אור ובשר תלבישני, הנשמה זרחה, היה אור לנשמה.
על ידי החטא היה לחץ, הנשמה נכנסה בתוך הגוף ולא רואים אותה.
איפה כן טיפה רואים את הנשמה? בפנים, כי הם הביטוי של הפנים.
לכן כשאתה רוצה לזהות בני אדם, אתה לא יכול לזהות אלא על פי הפנים.
יותר מזה, אתה לא רק מזהה מי זה, אלא גם מה קורה איתו! אם הוא דואג.
אתה לא יכול לדעת מה עובר מאדם אם אתה רואה את הגב שלו, אבל בפנים יש קצת מהפנימיות של האדם.

חזרה אלינו.
הנפש החיים אומר שהיה ערבוב.
מה ההבדל בין תרכובת לתערובת?
בתרכובת יש שני שכנים אחד לשני, אבל אפשר להפריד אותם. לא נוצר משהו שלישי.
אבל בתרכובת נוצר משהו כימי שלישי משניהם!
לפני חטא אדם הראשון, היה גוף והיה נשמה, הגוף לא היה מעורבב בתוך הנשמה, אבל אחרי החטא הנשמה התערבבה בזוהמה של הגוף, וכמעט לא רואים את הנשמה.
אבל אם לאדם הראשון לא היתה בחירה חופשית, איך הוא חטא?
גם הרמב"ן אומר את זה, שלא היה לו יצר הרע. אז איך הוא חטא? מה דחף אותו לחטוא?
אומר הרב דסלר, שמה שדחף אותו לחטוא לא היה תאוה.
אדם עשה חשבון: למה ה' ברא את העולם? שלא יהיה נהמא דכיסופא.
לפני העולם הנשמות שלנו היו עם מלאכים, וה' אמר שהוא לא רוצה לתת לנו לחם חסד, אלא שנעבוד ועמול!
לכן ה' ברא עולם שבו הוא נעלם, מסתתר, שבו לא רואים את ה'. רואים עץ, המאמין רואה אלוקים בעץ!
אבל הכימאי רואה טבע. מה טבע? זה אלוקים!
אני נושם, ברוך ה'! רופא יגיד לך שאתה משוגע.
אז ה' הוריד את העולמות. אבל לאדם לא היה יצר הרע בפנים.
אמר אדם הראשון: כמה קידוש ה' אני יכול לעשות עכשיו? ה' הוריד את העולמות אבל רק חמישים אחוז.
(דרך אגב: בראש חודש אנחנו מביאים שעיר עיזים אחד לחטאת לה'.
איזו חוצפה! מביאים כפרה על ה'?)
הגמרא כך אומרת! שה' החסיר, החטיא. הוריד את העולמות שאדם יעלה אותם חזרה).
אם נגיד שמהמציא שלי אני אעלה, כמה קידוש ה' זה יעשה? חמישים?
לא כדאי שארג עוד יותר למטה, אכניס את היצר הרע ויהיה לי יותר קשה ואז אתגבר מתוך התאוה שלי?
החכמה היא שיש בנות, ואני לא מתעסק עם זה. זו דרגה!
אומר אדם הראשון, אני ארד עוד יותר למטה. זה לא היה חטא של יצר הרע אלא חטא לשמה, הוא רצה לעשות יותר קידוש ה'! שהוא ירד למטה ומשם יעלה, והקידוש ה' יהיה מאה, לא חמישים!

זו היתה זוהמת הנחש! אל תהיה יותר חכם מהקב"ה.
ה' יודע לאיפה להוריד שאתה יכול משם לעלות. אל תכניס את עצמך לבוץ הזה!
אדם רוצה להתפלל בלי מחשבו זרות, ללמוד סדר שלם ברצף.
זה הכל בגלל אדם הראשון. הוא רצה קידושה ה', לא היה לו יצר הרע! הוא לא רצה ביס מתפוח.
הוא רצה לעשות יותר קידוש ה', אבל זו זוהמה של הנחש! אל תהיה יותר חכם מהקב"ה!
אתם מכירים את הדרשה לגבי האיסור לקרוא לאור הנר.
אמר, אם האיסור הוא שמא יטה, אני אקרא ולא אטה.
קרא לאור הנר, הטה, ואמר "כמה גדולים דברי חכמים שאמרו לא יקרא לאור הנר".
הוא לא התכוון לטעם של שמא יטה, אלא לדברי חכמים במשנה, שלא כתבו טעם ללמה לא יקרא!
למה? ככה! אשרי העם שככה לו, למה יאמרו בגויים!
יהודי צריך ללכת בתמימות, לא לעשות חשבונות שלא לו. אמרו לך לעשות, תעשה, אל תהיה יותר חכם מהתורה.

במעמד הר סיני פסקה זוהמתן, הם אמרו נעשה ונשמע!
פסקה זוהמתן של הנחש, שאדם רוצה להבין יותר מהאדם ומנסה להבין מה יהיה יותר קידוש ה'.
זו גאוה לחשוב שאני מבין יותר טוב מה' איך לעבוד אותו.

מה היה בחטא העגל? עשו עגל, אלה אלוקיך ישראל.
הם לא רצו לעבוד עבודה זרה! ממש לא, משה בושש לבוא, אז הם חיפשו דרך משלהם לעבוד את ה'. זו
היתה הטעות שלהם!
אתה ממציא דרכים איך לעבוד את ה'? אתם חושבים שאתם יותר חכמים מה'?
תמים תהיה עם ה' אלוקיך, אשרי העם שככה לו!
זו הבחינה שה' נתן לישראל נגד טבעם. הגבל את העם, אל תנסה לפרוץ, להבין.
מה שאתה יכול לראות תראה, להשיג תשיג, לא מעבר.

השיחה נערכה לפי שטחיות הבנתו של העורך,
וכל טעות או חסרון יש לתלות בעורך בלבד.